

Finanstilsynet

Leveres kun elektronisk

Deres ref.

Vår ref.

Oslo

Sak 18/3509

TSL

14. september 2018

Høringsuttalelse vedr. forskrifter til lov om Bankenes sikringsfond og finansforetaksloven

Innledning

Vi viser til Finanstilsynets brev av 29. juni 2018.

Finansieringsselskapenes Forening (Finfo) er interesseorganisasjonen for selskaper som har konsesjon til å drive virksomhet innen leasing, factoring, lån mot salgspant, kredittkort og annen forbrukerfinansiering. Våre medlemmer omfatter både rene finansieringsforetak og banker som har spesialisert seg innen forbrukerfinansiering. Det foreliggende forslaget til regelendringer kan få store konsekvenser for flere av våre medlemmer.

Bidrag til innskuddsgarantiordningen

I høringsnotatets pkt. 3.4 står det at gjennomføringen av EUs innskuddsgarantidirektiv fordrer en ny metode for beregning av bidrag til innskuddsgarantifondet. Metoden skal gi en mer risikobasert fordeling av bidragene mellom medlemsbankene enn dagens metode. Det er ikke konkretisert hvilke konsekvenser dette vil få, men det fremkommer i pkt. 3.4.5.1 at:

«Testberegninger viser at spesielt gruppen med såkalte forbrukslånsbanker får en betydelig risikojustering og dermed en kraftig økning i relativ andel totale bidrag.»

Det er beklagelig at høringsnotatet ikke i større grad konkretiserer hvilke økonomiske konsekvenser dette får for de av våre medlemmer som omfattes av ordningen. Det foreslåtte regelverket har derfor på dette punktet begrenset informasjonsverdi for høringsinstansene. Avslutningsvis i høringsnotatets pkt. 3.4.5.1 heter det at:

«En beregning av garantiansvaret vil kreve betydelig tid og ressurser og vil være vanskelig å gjennomføre med den tiden som er til rådighet frem til lovens ikrafttredelse.»

I en situasjon der forbrukslånsbankene blir forespeilet «en kraftig økning i relativ andel totale bidrag» synes vi hensynet til nettopp disse bankene burde tilsi at man tok seg tid til å beregne

garantiansvaret nærmere, slik at også nivåene som sådan kunne bli gjenstand for høringsinstansenes kommentarer.

Slik vi oppfatter høringsnotatet legges det opp til å etablere særnorske løsninger for beregning av bidrag fra medlemmene. I tillegg vil det bli fastsatt en ny modell for beregning av bidrag der særnorske løsninger skal være mer fremtredende. Dette vil i sin tur kunne ha vesentlige negative konsekvenser for enkeltelskaper. Det er uheldig at fastsettelsen av en slik modell skjer på bakgrunn av en lite transparent prosess og med liten forutsigbarhet for de berørte aktørene.

De begrunnelser som gis for den foreslåtte tilnærmingen fremgår av pkt. 3.4.5.1:

«EBAs retningslinjer for bidragsberegning er på mange områder et godt utgangspunkt for risikojustering av bankenes bidrag til innskuddsgarantifondet. Modellen har imidlertid også noen sentrale begrensninger. Begrensningene ligger i stor grad i det faktum at modellen er utformet slik at den i størst mulig grad skal harmonisere bidragsberegningen på tvers av EU og EØS-landene. Modellen vil dermed i begrenset grad kunne ta hensyn til hvert enkelt lands nasjonale forhold, selv om det i EBAs retningslinjer åpnes for noen nasjonale tilpasninger.»

Behovet for at det i Norge foreligger særskilte nasjonale forhold som tilsier at det bør etableres særnorske løsninger er ikke godt begrunnet. Uten en slik begrunnelse bør man, også av hensyn til en harmonisering av regelverket, være tilbakeholden med å innføre regler som avviker fra EBAs retningslinjer.

Dette gjelder særlig den modell det legges opp til i «runde nr. to», men også de valg av risikovekter som følger av høringsnotatets pkt. 3.4.10. Prosessen det legges opp til med først å legge EBAs modell til grunn (med maksimal utnyttelse av særnorske tilpasninger vedrørende risikovekter), for deretter å legge opp til en ny, mer gjennomgripende og komplisert modell, er lite heldig.

Iht. finansforetaksloven § 19-10, 3. ledd, slik den vil lyde når endringsloven av 2018-03-23 nr. 2 trer i kraft, er det Bankenes sikringsfond som skal fastsette det årlige bidraget hver enkelt medlemsbank skal innbetale til innskuddsgarantifondet. Det følger av bestemmelsen at det skal benyttes en veldokumentert, risikobasert metode for å fastsette bidragene.

I høringsnotatets pkt. 3.4.4 vises det til lovproposisjonen der det er lagt til grunn at Bankenes sikringsfond kan ta utgangspunkt i EBAs retningslinjer ved fastsettelsen av bidragene dersom dette anses relevant og hensiktsmessig. I notatets pkt. 3.4.5 heter det videre:

«Det ligger derfor an til at i første omgang benyttes modellen som framkommer av EBAs retningslinjer med få modifiseringer. Det legges til grunn at Bankenes sikringsfond, når nasjonale indikatorer er utviklet, vil foreslå en revidert modell på et senere tidspunkt, som forventes å innebære til dels store endringer fra modellen som det redegjøres for her. Argumentene for avvente med den endelige modellen presenteres i punktene 3.4.5.1 til 3.4.5.3.»

Hensynene til forutberegnelighet, internasjonal harmonisering samt å unngå risikojusteringer som ikke er objektivt funderte taler for at man er tilbakeholden med å utarbeide unødige komplekse modeller som ikke reelt bidrar til å redusere fondets risiko. Som det fremgår av høringsnotatet forventes disse endringene å være kompliserte å utarbeide. Når det sies at de forventes å innebære store endringer oppfatter vi dette slik at de vil få store konsekvenser for medlemsbankene. Når et slikt arbeid i tillegg bidrar til å svekke den internasjonale harmoniseringen som søkes oppnådd med direktivet, bør det foreligge gode argumenter før man går i gang med et slikt arbeid.

I høringsnotatet vises det flere steder til at forbrukslånsbankene representerer en forhøyet risiko. Det er vel kjent at et usikret forbrukslån kan innebære en høyere kredittrisiko enn et sikret boliglån, men at forbrukslånsbankene som gruppe har forhøyet risiko for å belaste Bankenes sikringsfond er ikke godt begrunnet. Tvert imot er det forhold ved disse bankene som tilsier vesentlig lavere risiko for behov for dekning fra innskuddsgarantiordningen. Det faktum at forbrukslånsbankene har høyere marginer og kapitalkrav gjør at det er lite sannsynlig at disse bankene medfører forhøyet risiko for Bankenes sikringsfond.

Ikrafttredelse

Det er foreslått at regelendringene skal gjelde fra 2019-01-01. I denne forbindelse vil vi nevne det grunnlovsfestede prinsippet om at regler ikke skal gis tilbakevirkende kraft. Jo mer inngripende de endrede reglene for beregning av bidrag til innskuddsgarantiordningen blir, desto mer aktuelt blir det å vurdere overgangsordninger. Dette for å unngå at nye regler i for stor grad rammer virksomhet som er bygget opp under et annet regelsett.

MREL

Det følger av høringsnotatets pkt. 1.3 at regelverket som nå skal gjennomføres i norsk rett er svært omfattende og detaljert. Finanstilsynet viser derfor til at regelverket vil bli gjenstand for revisjon når det er vunnet mer erfaring med mekanismene som reguleres.

Også fra vårt ståsted er det mange uklarheter. Prinsippene for MREL i Norge vil eksempelvis gjelde «de største foretakene». Slik vi oppfatter dette vil finansieringsforetak ikke være omfattet, men vi skulle gjerne sett at dette kom tydeligere til uttrykk i regelverket.

Det betydelige omfanget av det foreslåtte regelverket, dets kompleksitet, og ikke minst de uklarhetene som er forbundet med innskuddsgarantiordningen, gjør at vi forbeholder oss å komme tilbake med ytterligere kommentarer når vi har mer kunnskap om hvilke konsekvenser regelverket får for våre medlemmer.

Med vennlig hilsen
FINANSIERINGSSKAPENES FORENING

Tom Slungaard
Juridisk direktør